

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Γ. Ζ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΥΛΛΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
Γ. ΣΠ. ΜΑΚΡΗΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΗΜΙΝ ΚΑΚΩΣ ΕΧΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΑ ΤΑ ΜΕΣΑ ΤΗΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΣ

Πολλοί πολλάκις συνεβούλευσαν και έγγραφαν ότι δεν βαδίζομεν καλώς και ότι χρηζόμεν γενικής ανακαινίσεως και αναμορφώσεως καθ' όλους τους κλάδους και τὰ επαγγέλματα. Επιτραπήτω μοι επί του θέματος τούτου να εκφέρω και εγώ την ταπεινήν μου γνώμη. Λέγω λοιπόν ότι, δλοι αί συμβουλαί, δλοι αί διατάξεις αί πολιτειακαί και οί νόμοι ναυαγοῦσιν άνευ τής θρησκευτικής και ήθικης μορφώσεως του λαου, διότι ή εν τοις νόμοις και ταίς διατάξεσιν έλλειψις δεν είνε ή άμεσος και κυρία αίτία τής κακοδαιμονίας παρ' ήμίν, άλλ' άμεσος και κυρία αίτία είνε ή θρησκευτική άδιαφορία και ή ψυχρότης προς τὰ θεία, ή γλεύη των άγιωτέρων και ιερωτέρων εν ήμίν πραγμάτων, ήτις καταρρίπτει και εκμηδενίζει τὰ ήθικὰ και εθνικά ιδεώδη εντεῦθεν ή κακία και ή διαφθορά εντεῦθεν ή κακουργία και ή άδικία και εντεῦθεν ή ιδιοτέλεια, ό φοβερός αύτος σκόληξ ό μαραινών πάν εν τή κοινωνία αγαθόν.

—Ουδέίς, μοι φαίνεται, άγνοεί ότι εκείνα τὰ χριστιανικά έθνη άκμαζουσι και μεγαλουργουσι εν τή σκηνή του κόσμου, άτινα άφοσιουνται ψυχῆ τε και σώματι εις την θρησκείαν των και έχουσι άκμαϊον τὸ θρησκευτικόν των αίσθημα· εκείνα δὲ πάλιν εκ του εναντίου παρακμαζουσι και εξασθενουνται, άτινα μαραινουσι τὸ θρησκευτικόν των αίσθημα ή καρκίνοβατοῦσιν υπό πᾶσαν έποψιν εις αύτό.

Και ή φιλτάτη ήμῶν πατρίς ή Ελλάς έμεινεν, ως γνωστόν, μετά τὸν ήρωϊκόν της άγώνα του 1821 εκτασίς της γῆς έρρημωθεισης καθ' όλοκληρίαν σχεδόν και κατοικουμένης υπ' όλίγου πειναλέου γυμνου και πάντη άπόρου λαου· εν διαστήματι όμως δεκάδων ετών κατώρθωσε να αύξηση τὰ συμφέροντά της καταπληκτικῶς και να πενταπλασιάση τὸν πληθυσμόν της. Και ή αύξησις του πληθυσμου δεν προήλθεν ενεκεν μεταναστεύσεως εις τὸ ελεύθερον βασιλείον τής Ελλάδος. Τού-

ναντίον μάλιστα βλέπομεν ότι από τής εποχής εκείνης μέχρι τής σημερον χιλιάδες, να μη εἴπω μυριάδες, άπήλθον και άπέρχονται εις όλα τὰ μέρη του κόσμου, και τούτο ουχι ενεκα ελλείψεως πόρων ή εργασίας—διότι εισέτι δεν εκαλλιεργήθη όλον τὸ έδαφος τής Ελλάδος—άλλ' ενεκα του ιδιόζοντος χαρακτήρος των Ελλήνων.

Χώρα λοιπόν ταιούτη, προοδύσασα τούτου εν σμικρῷ χρονικῷ διαστήματι, φρονοῦμεν, ότι δύναται εντός όλίγου να φθάση εις τὸ ύψιστον σημεϊον τής δόξης και του μεγαλείου της.

Άλλ' όμως, ενῶ άφ' ενός προώδευσεν τὸ περικλειέστατον τούτο έθνος εις όλα, καθ' όλα τὰ έτη τής ελευθερίας του, άφ' έτέρου την σημερον ενεκρώθη, διότι παρέλειψε τὸ σπουδαιότατον, ήτοι την θρησκευτικήν και ήθικὴν αναγέννησιν, ενεκα τής οποίας βαινει γιγαντιαίους βήμασιν εις την άποσύνησιν. Η άγλη και ή δόξα, ήτις άλλοτε περιέβαλλε τὸ έθνος τούτο ήχετο άπιούσα. Πανταχού σχεδόν φαυλότης, πανταχού άποσύνησις, αί εξαίρεσις, αί όλίγοι, πανταχού εκτροχιαισις. Και τὸ αίτιον όλων τούτων είνε ή θρησκευτική και ήθικη άδιαφορία μας, ή ψυχρότης προς τήν άγίαν ήμῶν εκκλησίαν και ή έλλειψις του καλου παραδείγματος και τής ήθικης αναμορφώσεως.

Διὰ τούτο εκ των πρώτων μελημάτων του έθνους πρέπει να ήνε ή χρηστή άνατροφή και ή χρηστή διοίκησις και κατόπιν δεύτερον να ύποστηριχθῆ πολὺ ή γεωργία και πᾶσα εργασία γεωπονική, να συν τῷ χρόνῳ διὰ τής εντίμου εργασίας και τής χρηστής διοικήσεως οὐ μόνον εκλείψωσι τὰ εγγλήματα, άτινα κατὰ τὸ πλείστον δεσπόζουσι εν ήμίν, άλλὰ και όλον τὸ έθνος μας άποβῆ διὰ τής φιλεργίας και δικαιοσύνης των κατοίκων ταχέως εύφοροτάτη χώρα πλουσίας παραγωγής.

Μόνον διὰ τής χρηστής άνατροφής θα γείνη ή άρχή τής διορθώσεως των κακῶς έχόντων εν ήμίν, και εις τούτο θα συντελέση πρωτίστη ή εκκλησία διὰ των λειτουργῶν της.

Άλλ' επειδή την σημερον εν τῷ έθνει μας μετά τσαῦτα έτη ελευθερου βίου δεν κατωρθώσαμεν να έχωμεν έγγαμον πεπαι-

δευμένον κληρον—διότι ό άγαμος πεπαιδευμένος κληρος δεν επαρκεί μόνος εις τὸ ύψηλόν τούτο καθήκον—διὰ τούτο νομίζω, ότι πολὺ ωφέλιμον θα ήτο εις τὸν λαόν αν εκ του ύπάρχοντος κληρου εις τὰς πόλεις και εις τὰ χωρία οί δυνάμενοι εκαινον πρακτικῶς θρησκευτικῶς διδασκαλίαις (δηλ. πόσα κακά προκύπτουσι εν τής μέθης και τής χαροποιείας, πόσα εκ τής άδικίας και τής πλεονεξίας, πόσα εκ τής ανθρωποκτονίας και τής εκδικήσεως και τέλος πόσα εκ τής άμελείας και τής ψυχρότητος εις τὰ θρησκευτικά)· εξ άλλου δε πάλιν να παρίστανον τὰ εύφορῶσα της άγάπης και τής όμονοίας άποτελέσματα, τὰ καλὰ τής φιλεργίας και τής εις όλα προσοχής κατωρθώματα και εν ενί λόγῳ να παρίστανον δι' άλλης μὲν, άλλὰ ζωηρῶς παραστάσεως τήν έπουράνιον και θεϊαν ζωήν του αληθοῦς και τελείου χριστιανου.

Κατὰ τὸν τρόπον τούτον νομίζω, ότι, οὐ μόνον θα κατωρθωθῆ, εντός μικρου χρονικου διαστήματος, ή εν τῷ λαῷ διδασκαλία των σπουδαιότερων και ιερωτέρων καθηκόντων, άλλὰ και πολὺ ταχέως θα επέλθη ή διορθώσις των κακῶς έχόντων εν ήμίν. Και εις τούτο οί άρμόδιοι πρέπει να επιστήσωσι συντόμως τήν προσοχήν των.

Άρχιμ. Χαρίτων Παναγόπουλος
Ιεροκήρυξ Αιτωλουκαρνανίας

ΚΡΙΤΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

« Ο ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ »

υπό Τρύφωνος Ε. Εὐαγγελίδου

Έν τῇ « Αναμορφώσει » ή ελληνική κοινωνία άνεῦρεν όπερ πρό πολλου έποθει: τὸν οικογενειακόν και κοινωνικόν ποδηγέτην της. Ένεκα δὲ τούτων εξ αύτης αναμένει πᾶσαν τήν εύγευστον πνευματικὴν τροφήν αύτης. Προορισμός λοιπόν τής « Αναμορφώσεως » είνε ή στήριξις εν ευσεβεία και φόβῳ—άγάπη Κυρίου, παντός ελληνικου οίκου, πάσης ελληνικής οικογενείας. Ίδου αί ιδέαι, αίτινες παρώμνησαν ήμᾶς προς έκθεσιν των κατωτέρω.

Τὸ πλείστον των Ελλήνων δυστυχῶς μᾶς διακρίνει εκτός των άλλων και ή ραθυμία, τὸ κοινῶς λεγόμενον ραχάτι. Εις πᾶσαν ποᾶξιν του βίου ήμῶν είτε σωματικὴν, είτε πνευματικὴν τὰ πάντα αναμένομεν άνωθεν. Έντεῦθεν ή βασιλεία των ήμιτελών. Έν τῷ